

Svenskerne paa Kronborg.

En historisk Roman.

Af H. S. Ewald.

— Fjerde Del. — (Fortset.)

Alligevel var det ikke ganske saaledes, som Gregers fortalte. Studenterne vare kun permitterede „at møde paa Barfæl“, og en Uge efter at Gregers havde bragt sin dyrebare Person i Sikkerhed i Helsingør, bleve de igen tilfagte at møde paa Volden om Natten og staa i Reserve.

„Der er ikke stort at tilgive, Moder,“ svarede Gregers, „var jeg rømmet, vilde den Bukt ikke have været saa grov. Det var frivillig Tjeneste, saa I vide, og haard og krænkende var den Tjeneste for en studert Mand. Disse fortalende Officere mente nu ret at have faaet os Sortkjoler under Ets og vilde tumle os som gedobene Karle! De raabte deres „til rechts, til links“ og tyhste ugubelig, og vi stulde da springe for dem som Pøblinge. Tyhstes eder det ret og sømmeligt, Hr. Valentin?“

„Jeg maa give eders Søn Medhold deri,“ sagde Valentin til Mette. „Potter stulde desuden lade Helbred og Liv for at værgge en Vn, som dog omsider maa komme i Svenskernes Vold. Det er ondt at helde sig til ludende Væg.“

„Jkke saa, Hr. Valentin!“ svarede Gregers. „Jeg var gerne bleven og havde staaet den Dyst til Ende, havde jeg kunnet hjerpe Jorden; men da vi vare afstøje, blev det helt tummeligt for os, fordi vi mistede den fri Indvartering, vi hidtil havde haft hos Professoribus. De henvisste til Rigets Hofmester, at han stulde holde Borgemeftrene til at sørge for Studenterne, saasom Højstolen havde taget sig af fattige Borgere; men det var som at plukke Haar af den Stalbede. Saa var det ogsaa urimelig Dyrktid; et otte Punds Brød kostet nu fire Stilling derinde, et Pund Fløst fjorten Stilling, et Pund Smør to Mark og en Favn Brænde indtil seks Rigsdaler.“

„Det var som Jorden!“ udbød Valentin; „man kunde da tjene en Løn Stilling ved at smugle en Stude derind med Fetalje og Brændsel.“

„Det kan I lide paa!“ svarede Gregers. „Vi frøs tiifidst som Hunde ved Volden og brændte Planteværter og gamle Dø. Tilfids lyste Kongen sine gamle Studer at ophugge til Brændsel; men den Tid fik jeg ikke Varme af, som I straks stal saa at høre. Paa Kommunitetet saa det ogsaa brøveligt ud. Mononen, Hans Mule, var saa renonce paa Probitant, at han forgangen Dag plad ud nægte at holde de befalede tolv Borde, men kun tre. Ikke stort bedre staa det til hos de fornemme, og end ikke Hans kongelige Majestet selv har det fornødne til sit Bord.“

„Se, se!“ sagde Valentin med et lændende Blik, „staa det saa maadeligt til derinde, saa holder Staden sig næppe længe.“

„Det stal I dog ikke sværge paa, Valentin!“ svarede Gregers. „Borgernes Mod er ophidset til Galenskap.“ „Saa maa I vel kalde det. Hvem, der mener sine Landsmand det oprigtigt og godt, maa ønske, at dette snart faar Ende. Jeg ønsker ikke at være andet end dansk; men naar det gaar til sig Uderlighed, tør man vel spørge, om der sigger saa for Magt paa, enten vor Konge hedder Karl eller Frederik, kan bare hver Undersaat lede i Fred og nære sig redelig. Lad nu høre, hvordan det gif eder saa fremdeles, Gregers?“

„Der var saa ikke andet for mig at gøre end at gaa paa Volden igen! Jeg lod mig leje af Søren Brygger til at forrette hans Vagttjeneste, og saa gif flere af os deroppe som Hylinge; men dette var nu meget galere end det andet, for vi mistede al Respekt. Dog glædede jeg mig til at nyde Julegæsten i Ro, saasom jeg var fri Juleaften; men stod ikke Jorden finbarlig i det, at Svensken vilte sig for Volden, der blev Alarm, og vi maatte løbe fra Græden og Julestet.“

„Ja, ha, ha!“ lo Valentin Korn, saa hans tykke Maade rystede.

„Ja, I har let ved at le,“ sagde Gregers ærgerlig. „men fornøjeligt var det for Jovem ikke at høre Klokkerne klemte og Alarmtømmen gaa, lige som vi satte den første Stefuld Grød til Munden.“

„Naa, naa!“ grinede Valentin, „nu kan I le at det! I stal snart mærke, at her i Helsingør og under det sneeste Regimente lever man lunt og godt, holder man sig bare i Stindet.“

„Jeg forstaaar ikke, Valentin Korn;“ udbød Mette med Harm, „at I kan tale saa upatriotisk. I maa ikke lære min Søn at ræsonnere paa den Vis!“

„Nu, Madam Mette!“ svarede Valentin koldstindig, „gif bare Tid, og de fleste Borgere her i Staden ville lære at ræsonnere som jeg, der ser paa Tingene, som de virkelige er.“

„Jeg løb saa op paa Volden,“ faldt Gregers ind; han vilde aabenbart nødig have, at det stulde komme til Ordskrid mellem Valentin Korn og hans Moder; „og der maatte vi da alle staa og fryse den gamle Nat; thi Svensken vilde kun stole sig for, om vi var paa vor Post, og angreb ikke, da han fandt os parate til at tage imod ham. Kvindeerne kom nu med Julemad til deres Mand og deres Hylinge; men Stam saa Madam Søren, om hun stillede mig saa meget som et Stykke kørt Brød! Saadan, tænkte jeg, stal det nu gaa her Nat, og nu gaar det løs med den Fsen og Bakken, som er et strengt Arbejde. Jængen leter sig om mig, og Kulden tager til og bider gennem mine tyndskibte Klæder, for de fik Stik, da vi trillede Jord til Brystværnet. Min Smule Penge var for længe siden slupne op, og saa var der da ikke andet for mig at gøre end vende Næsen hjemad.“

Det gav et lille Stet i Gregers's Moder, da hun hørte, at han var helt lens for Penge; thi, da han om Sommeren drog til København, havde han afprøvet hende saa stor en Sum, at han efter hendes Mening maatte kunne leve et helt Aar deraf. Mittel Hansen havde ordnet det saaledes for hende, at Gregers efterhaanden kunde have Pengene i København. Han var ogsaa bleven vel forsynet med Klæder; men Gregers havde dist sig ganske

uværdig til denne Tilid; Pengene var bleve optagne forud og ødte i Kortspil og flette Kvinde's Selvskab, og Klæderne var pantsatte. Mette anede, hvorledes det var gaaet til og fultede; men Gregers, som gattede hendes Tanker, tilfattede hende et bredt Blik og fortsatte sin Fortælling.

„Jeg fik da en Vid Brød og en Sluet i min Trøje-flaeste af Magister Jens, der altid var mig en tro Ven i Nøden; men jeg fortalte ham ikke mit Forsæt at gaa derafra, da jeg vidste, at han nødig vilde affe mit Selvskab. En Mand mindre, tænkte jeg, det er en mindre at føde og til Gavn for den ubhungrede Vn, og da en tæt Taage henad Morgenstunden lagde sig over Volden og Græden, og der ingen var i Nærheden af min Post, klæbde jeg med stor Nøje ned ad Volden, gif over Græden paa et Sted, hvor jeg vidste, der endnu ikke var vækset, drog af Sted og gav mig Gud i Vold.“

„En saare klog og mandhaftig Beslutning af eder!“ udbød Valentin Korn. „Kun undrer det mig, at I slap helstindet herhvid.“

„Lykken var mig overmaade gunstig,“ svarede Gregers, „jeg fandt paa Vejen en svensk Kutter liggende død og isferte mig hans Klæder; de hjalp mig herind i Staden.“

Gregers syntes at have tabt Lyften til omstændelig at stilde sin Flugt, vistnok fordi han kunde tænke sig, at end ikke den mest glimrende Fremstilling kunde ubstlette den Kendsgerning, at han var og blev en Rømningsmand. Valentin Korn viste heller ikke nogen Lyft til at ville høre hans Gøentur paa Hjemfarten, men ubstriede ham fladig om Tilstanden i København og Stemningen blandt Vn-ens Forsvarere. Gregers var imidlertid bleven ordsnap og aandsfrærende, da han var kommen til at tænke over, paa hvilken Maade han vel bedst stulde ubsmykke sin uventede Hjemkomst for sine Venner og særlig for Mittel Hansen, der visstnok ikke vilde kalde Rømningsmand klog og mandhaftig.

Da Valentin Korn mærkede, at der for dengang ikke var mere at pumpe ud af Gregers, rejste han sig og tog med sig den Venlighed Ustled fra Enken og hendes Søn. Gregers paastod, at han vilde følge sin Gæst hjem, stont det undrede hans Moder efter de Strabadser, han den Dag havde maattet udholde.

Da Valentin og Gregers var komne ud paa Gaden, gif de nogle Øjeblikke tavse ved hinandens Side. Endelig sagde Gregers:

„Jeg har en Formodning om Aarsagen til, at I, Hr. Valentin, i Aften indfandt eder hos min Moder.“ „Hi, hi!“ lo Valentin Korn, „saa har I da ikke i denne Krigstumult sat al Hutmølle til.“

„Men kom I for at træde eders Tilgødehavende hos den gamle,“ bedblev Gregers, „saa handlede I baade stit imod vor Aftale og saare ubillig. Jeg og ikke Moder er jo i Borg til eder, og en haard Fremfærd er det at indpøbe Gæld, naar Landsens Hjender have tømt Penge-taskerne ved Brandskatning.“

„I kunde have sporet eder den lange Tale,“ sagde Valentin koldstindig, „havde I ladet mig komme til Orde. Saa vil jeg da drage eder til Minde, at umyndige kan ikke stille Gæld. Min Fordring paa eder har ingen Gyldighed, er I ikke en ærlig, ung Mand; derfor de høje Renter, og ikke fordi jeg vil sugge eder ud. Nu er Renterne ubeløvede et Aar, Gregers; og da I forgangen Sommer var her i Staden, saa jeg intet til eder.“

„Sandt nok, Hr. Valentin, jeg har dist mig uferrettelig, men derfor bør I ikke tvivle om, at alt jo stal blive ærlig og redelig betalt, naar vi atter saa Landfred.“

„Man mener ogsaa en god Gælder, Gregers, og jeg mener eder ikke, stont I er en slet; thi al den Sikkerhed, jeg har hos eder, afhænger af eders Liv, og det var daglig i Fare paa Københavns Volde. Jeg tænkte da, at herte jeg en slet Dag, at en Kugle havde gjort det af med eder, og jeg saa som med min Fordring til eders Moder, vilde jeg blive vist glad af, og mente saa, det stulde ikke at gif hende Underretning i Tide. Det var Aarsagen til mit Besøg, og det var ikke min Agt at træde nu eller volde hende Støde. Nu er alt godt, da I selv er kommen til Stede, og om I saa synes, gaar I nu hjem med mig og gør den Sag mere fast ved eders Navns Underkrist paa en Lav Papir.“

„Jeg er eder saa takfuld, Hr. Valentin!“ svarede Gregers, „da jeg deraf kan se, at I fremdeles giver mig Hensind med de fyrretyve Daler, jeg er eder skyldig, og jeg tilstaa, at det var et Venstabsstykke at laane mig dem paa mit blotte Ord.“

„Jeg fattede Venstabs for eder, Gregers, i samme Øjeblik jeg saa eder,“ svarede Valentin med Vægt; „og jeg vil gifte eder et nyt Bøis derpaa. Jeg herte jo nys, at I er ganske bar for Konstanter; det stal ikke komme an paa en Snes Daler til, har I dem nødig, og saa kunne vi jo strive den hele Summa under eet.“

Gregers fæste sig overbaldet af saa megen Godhed og modhold ikke Fristelsen at tage mod Tilbudet. Han forudstaa, at der ikke var mere at presse af hans Moder for Øjeblikket, og det var ham meget om at gøre at kunne vise sig i en ordentlig Dragt. Han overbaldede da Valentin Korn med Taksigelser og lovede at tjene ham paa enhver Maade, der stod i hans Magt.

„I kan vise mig en ringe Tjeneste,“ svarede Valentin, „om I vil. Spørger I nyt fra København, eller hører I et og andet om Folks Tænkemaade her i Staden, saa lad mig det vide.“

Hvor leflindig Gregers end var, stulde han dog, „Tag mig ikke et Spørgsmaal lide op, Hr. Valentin,“ sagde han; „men I agter da vel ikke at bruge sig Efterretning til Kongens eller nogen dansk Mand's Støbe?“

„Paa det Lag!“ svarede Valentin, „hvor falder I paa sig Tanker! Kan Kongen staa sig, da er det godt; men ellers har jeg dog hørt sig, at Svenskerne have deres Spioner overalt, endog inden Københavns Volde. Jeg spørger kun efter nyt for min Handels Skyld. Det er nyttigt for en Købmand at lende Sagerens Stilling til enhver Tid, og har han Penge staaende ude hos Folk, er det ikke uvigtigt for ham at vide, om disse Folk holde sig rolige, eller om de spekulere paa Tumult og sætte deres Vælfærd paa Spil.“

„Det er en anden Sag og helt rimeligt,“ svarede Gregers tilfredsstillt.

„Istær maa I fortælle mig, om I stulde høre noget, der kunde være mig til Gavn, hos Mittel Hansen.“

„Han er da ikke i Borg til eder?“

„Det ifte; men der tales meget i Mittels Hus, for mange have deres Gang der. Desuden ved Mittel mere end andre. Han har sine Efterretninger fra sin Svoger, Ridesfogden paa Kraagerup, der kommer vidt omkring og er en Karl, der har Sjænen med sig.“

„Jeg stal tjene eder dermed, saa vidt det stal i min Magt,“ svarede Gregers takselst; „men vær af den Godhed at sige mig, hvor det stal til hos Mittels.“

„Ej, ej! I har vel eders Grunde til at længes efter at vide det.“

„Vel har jeg det! Jeg vil ikke døje for eder, at Jomfru Lisbeth saa omtrentlig er min trolovede.“

„Se, se! Kan Jomfru nok, Gregers, men Medgiften kunde dog være mere sikker. Mittel Hansen er af den Slags, der mener sig rig og ved dog aldrig ret, hvor meget eller hvor lidt han ejer.“

„Jeg bærer nu engang stor Kærlighed til den Jomfru. Det andet maa falde, som det kan og vil.“

Valentin Korn tænkte, at det var en stor Daarstak. Han havde selv en stor Datter, hans eneste Barn, vakter nok at se til, men ikke med det bedste Nygte for Verbarhed. Hun havde Tilbedere nok, men blev ikke overløsen af Bølere, der mente det alvorlig. Gregers var en klog, ung Mand, og Lucie Valentinsdatter havde kastet sine Sjæne paa ham. Han havde jo ogsaa Arv i Vente efter sin Moder; og Valentin nærede derfor den Sidelante at drage ham til sit Hus og gøre ham til sin Svigerføn. Hans Tale faldt derafter.

„Staar det saa til med eder,“ sagde han, „da er I vel ikke til Sinds at lytte til Gammelmand's Raad. Unge Stude gør krogede Furer, siger man! I kunde vel finde bedre Hustru, Gregers, end denne, der sidder paa Støds det meste af Dagen og kun har Øjsomhed for Dje. Hos Mittels lever man, som det hør Aften var Mortensaften. Dog vil jeg lade eder vide, at staa eders Hu til Lisbeth Hansen, da har I vendt Jorden hjemad i rette Tid; thi det er kundbart nok her i Staden, at hun gantles med de jænste Officere, saa lang Dagen er.“

Gregers rødmede af Harm og blev greben af stærk Uro; det kendtes paa hans Stemme, da han svarede.

„Jeg vil tilstaa for eder, Hr. Valentin, at den Sag mægtig har fremstundet min Beslutning at vende hjem.“

„Den faar ikke Fremgang, saa længe Svenskerne ligger her, tro I mig; men naar I nu har faaet eder stadsset op, gaa selv hen og se! Mandboffen Mø er ond at vogte, hi, hi! Stulde det nu blive eder for froget henne hos Mittels, Gregers, da se ind til os!“

„Jeg takker, Hr. Valentin!“ svarede Gregers, som pludselig kom i Tanker om sin Mangel paa Høflighed. „Hvor liden Madam Dorte og Jomfru Lucie?“

„Takker for Forespørgselen! Saa godt de kunne i disse Tider. Lucie vokter sig mægtig køn, om hendes egen Fader tør sig det.“

„Nu er det stide; men jeg stal den Dag i Morgen spørge ind til eder.“

„I stal være velkommen, Gregers; men gaa I saa hellere hjem og søg Sønnen; I trænger til Hvile. Det med Fortrøstningen kan staa hen til ved Væjsighed.“

Dermed stilledes de; men da Gregers atter naaede sit hjem, overbaldede han ubehagelig ved endnu at finde sin Moder oven Sengen. Han holdt ikke af at underkastet et Knytsforhør under fire Sjæne; men han kunde ikke undgaa sin Støbene og traabte da ind med en frejbig Mine.

„Naa, Moder,“ sagde han, „nu kan I hør Aften gaa trug og rolig i eders Seng, saasom eders Søn er hos eder og kan stærke eder. Men lad os da nu søge Hvile; jeg er meget mædig.“

„Katrine har gjort alt rede paa dit Kammer, Gregers!“ Jeg vil ikke heller holde dig længe op uden for at sige dig, at det glæder mig herte at have dig her igen. Tag dig lide nær, hvad jeg sagde før; jeg var saa stræmt.“

Mette havde faaet Tid til at overveje og maatte indrømme, at den Robtagelse, hun havde gifet sin Søn, havde været lovlig uventlig; ogsaa indstaa hun, at paa den Maade mistede hun al Magt over ham. Gregers syntes godt om den Tale, dels fordi han virkelig nærede Hengivenhed for sin gamle Moder, dels fordi han saa, at han stulde slippe lettere, end han havde ventet.

„H, herte Moder, nu tænker jeg dig igen!“ sagde han og gif hen og tyhste hende.

„Set maa du dog sige mig, inden du gaar til Ro, Gregers! Hvad har du med Valentin Korn at staae? Jeg glemte rent at spørge ham, hvad han vilde.“

„Kun høre, hvorledes det stod til med mig,“ svarede Gregers frækt. „Vi dral før nu og da et Væger sammen hos Vintapperen i Strandgade, og han fattede Venstabs for mig.“

„Bogt dig for den træste Karl, Gregers! Han første ingen Sinds godt i sit Stjold.“

„Valentin,“ svarede Gregers heftig, „er en klog Mand og ringeagtet usfortjent.“

„Al, det frygter jeg, Gregers, at han er dig for klog. Ved du da ikke, at han for nogle Aar siden sagte Studsmaal for Magistreten? Tide staa det til med en Mand, naar han maa have Attest for Redelighed.“

Mette sigtede herved til den gamle Stik, at naar en Mand var i ond Rhygte, kunde han af Væjsigheden træde et Vidnesbyrd for, at han var en ærlig Mand, en Stik, som dog allerede dengang mere og mere gif af Brug og naturligvis aldrig kunde staae nogen Mand med st Rhygte Aftelse.

„Han var dengang,“ bedblev Mette, „nær ved at rømme her fra Vn, men blev dog fiddende ved sin Vob og holdt sig længe rolig og for sig selv. Dog havde Svenskerne ikke saa snart faaet Magten, før han kom for en Dag. Nu løfter han Hovedet højt og er en formaende Mand.“

„Da er det ikke godt at have ham til Uven! Men nær ikke for ringe Tro om min Trostak, herte Moder! Valentin stal ikke løbe med mig, hvor slet han end er.“

„Bogt dig for Forræderi, Gregers! Bliver du en

Forræder mod din Konge og dine Landsmand, lægger du sig i Græden. Den Uvorfel giver jeg dig netop, fordi jeg elsker dig over al Maade.“

„Udbrag,“ sagde Gregers blussende af Harm, „har jeg tænkt paa sig!“

„Det er jeg vis paa,“ svarede hans Moder med et tungsindigt Smil. „Af dig selv falder du ikke derpaa. Men den Valentin Korn er en Spion og en gammel Nød; han kunde nok løfte en ung og trostlydig Mand som dig saa listig i Fælden, at du ikke saa Snaren, før du havde den om Halsen. Al ja, den barmhjertige Gud være med dig og os alle i disse onde Tider!“

Det varede ikke mange Dage, inden Gregers, iført en ny stadselig Klædning, raget og med salveduftende Haar forlod sit Stjold og gif hen til Mittel Hansens, hvor hans Moder efter hans Nyste forud havde været for at melde hans Hjemkomst og bane Vejen for ham. Gregers havde godt Greb paa at tage Mittel fra den Væg, Side og forfordede ham nu Tiden ved at tømme et Væger med ham og gifte lange Fortællinger til Bedste om, hvad han havde oplevet under Væjsringen. Han slap da for videre Tiltale der, og Lisbeth plagedes nu mere end tidligere af hans Overhæng og hans Kærlighed. Intet Under da, at hun længtes efter svensk Indvartering; thi naar der var svenske Officere i Huset, saa blev Gregers myg og holdt sig i Afstand.

Kom det saa, søgte han til Valentin Korn's og viste Lucie Opmærksomhed, og saaledes holdt han det gaende i nogle Maaned, priste sin Lykke at være undsluppen Voldstjenestens Strabadser og det fornødne Solbaterliv og nød det magelige Liv og sit Vælvære i fulde Drag.

Crettende Kapitel. I Gøllenerne.

Det gamle Kars Sol gif ned, og Aaret 1659 optrædt, Frostens tog til, thi naar Dagen længes, vil Vinteren strenges; men Vinteren var Karls Ven og syntes ogsaa i dette Aar at skulle blive ham en tro Forbunds-fælle. Des mere ardaagen blev man da inden for Københavns Volde:

Saa stille som nu Jorden staa, saa traft han her om Natten gaar, han prøver Ven sig til Gavn, o, tag dig var, København!*)

Det havde nu længe været stille, og Krigen syntes næsten at være gaaet i Staa fra den Dag, da Svenskerne trak sig tilbage til Brønshøj, hvor de rejste en Vej, som de kalte Karlsstak. Nu ventede dog alle, at noget afgørende vilde ske, og jo længer det trak ud, des højere steg Spændingen.

En af de sidste Dage i Januar Maaned ved Aftens-tide sad Henrik Gerner og hans Hustru i et lille Kammer i Birkerød Præstegaard. De nød for Øjeblikket den Lykke at være uden svensk Indvartering, da den svenske Konge mere og mere trak sin Hær sammen ved Brønshøj. De gode Præstefolk havde da hele deres Vølg til fri Raadighed, men ikke des mindre blev de i det lille Kammer, til hvilket de havde været indstærkede, mens Præstegaarden var fuld af Hjender. De stode ikke paa Fæben, og Dørtrothæ mente, at det var bedst og voldte mindre Ulejlighed, naar Huset til enhver Tid var i Stand til at modtage de ubudne Gæster.

Dorothea havde genbundet sin Hælbred og lignede trods de gennemgaaede Sørger nu mere den Brud, hendes Egteskælle havde stildret, da de for halvandet Aar siden traf sammen med Røstgaard's ved Tjærnehakken. Det stulstes næst hendes Ungdom den gode Pleje og varme Deltagelse, som i Nødens Tid var bleven hende til Del hos Madam Kirilen paa Kraagerup. Hendes Kæjhn var dog alvorlig, og hun havde Taarer i Sjænen, mens hun sad ved det lille Bord og med soldede Hænder lyttede til det Guds Ord, hendes Husbond forelæste hende til Trost og Opbyggelse.

Udset og kærligt, men mismodigt var hendes Herte af Naturen, og han øste mindre Trost af de hellige Ord end af sin Husbonds Rørdærelse, af at høre hans Stemme og stue hans Kæjhn. Der var en Højsed og Fred over det, som hun næppe fattede og endnu mindre kunde tilegne sig. En ny, stor Sorg havde ogsaa i denne Vinter ramt dem; hendes Broder Kristian, Sognepræst til Karlebo, havde for ikke længe siden fundet en brat og voldsom Død, da der under Gudsstjenesten opstod Tumult, og svenske Solbater uventet trængte ind i Kirken. En af dem havde hævet Pistolen imod ham og stult ham en Kugle gennem Hovedet, mens han stod paa Prædikestolen og forkyndte Guds Ord. Saaledes havde han, kun otte og tyve Aar gammel, endt sine Dage.

„Al, herte Hentil!“ sagde Dorothea, da Væjsningen var til Ende, og han lufkede den saare Bibel og klemte Spænderne paa Læderbindet fast, „tør du ikke, at Herren omsider forbarmer sig over os og stænker os Fred?“

„Den fænde Fred,“ svarede Hr. Henrik og saa mildt paa sin Hustru, „den Fred, som overgaar al Fortland, den kunne vi have til enhver Tid, og den skulle vi bevare selv midt under Vold, Mord og al lødelig Trængsel. Dog tænker jeg som du, at Herren er barmhjertig. Trængselsens Dage ville saa Ende, naar Herren ønsker, at vi ere bleve tilstræffelig tugtede; men om vi da ere i Live, det ved kun han!“

„Hvor listigt var dog ikke alt paa vor Bryllupsdag!“ sagde Dorothea og saa takselst hen for sig med taare-fyldte Sjæne. „Al havde gode Slægtninge og Knybunge om os og mente at skulle leve her i Fred og Vælvære, misundte af alle, som da vare til Stede og kendte vort Herte-lag og vore Raar.“

*) Wallensteds daglige Tegnbeog.